

Neprisiljena radost je zavladovala po dvorani, kolarci so se polnili s kipečim šampanjcem, ravno smo ugrabili, kaj neki pomeni prihodnja jed: „razsvetljen sladoled“, ko naenkrat ugasnejo vse luči v obednici. Govoreči obmolknejo sredi stavka in sredi besede, za trenutek vse utihne po dvorani. Tedaj se prikažejo stewardi, belo oblečeni, s fantastičnim pokri-valom, odičeni s pisanimi trakovi, v eni roki držijo prižgan lampijon, v drugi pa na velikem krožniku lepo razsvetljeno hišico z barvastimi okni, sredi kate-re gori — z arakom politi sladoled. Pred njimi koraka nadsteward z maršalsko palico, za njim par godcev, za temi pa dolga vrsta obedniških stewardov, drug za drugim. Dvakrat prehodijo vso obednico, nato pa zasvetijo luči, obed se nadaljuje.

Prineso nam krasne, v elegantno usnje vezane albume, ki nam jih je podarila parobrodna družba kot spomin na lepi izlet; v albumu smo našli nasli-kane vse kraje in znamenitosti, ki smo jih videli na potu. Roka roko umiva: Zložili smo večjo vsoto — v naši „meščanski“ obednici so nabrali 500 mark, — in smo jo podarili onim ladjinim uslužbencem, ki od turistov ne dobe posebne napitnine: godcem, mašinistom in nižjemu moštvu. Dva dni poprej so zbirali za kapitana; za nabranih 600 mark so mu kupili v Bergenu drag spominek, ki so mu ga ta večer poklonili v „aristokratski“ obednici. Tam so se razvijali menda prav uradno; v imenu vseh izletni-kov se je kapitanu zahvaljeval najstarejši princ Liechtenstein.

Po končani pojedini se je razvila v obednici prosta zabava. Ker je zunaj deževalo, so nam glas-beniki muzicirali, turisti-pevci so pa prepevali dijaške in narodne pesmi. Odtod smo se preselili v ka-dilnice, kjer se je igralo, pelo in pilo pozno v noč. Ob vsej veselosti pa nas je navdajala neljuba zavest, da se medeni dnevi bližajo svojemu koncu.

Z večjimi ali manjšimi povezki smo se drugi dan (28. julija) vračali na ladjo. Naznanili so nam, da ob sedmih popoldne odrinemo. Parnik se je opravil v galo: razvili so zastave in potegnili kvišku vrvi z zastavicami; taka je navada, kadar izletniki zapuščajo zadnjo norveško postajo. Ta dan pa so imeli mornarji še drug vzrok. „Cesar Viljem pride v naj-krajšem času v Bergen,“ se je glasilo od ust do ust. Zato nismo odhajali točno; kapitan je pol ure za-držal ladjo, da srečamo cesarja, ki je prihajal od severa. To leto Viljem ni prodiral daleč na sever; ustavil se je že enkrat v Bergenu, kjer se je sešel s kraljem Hakonom, sicer je pa obiskal samo tri, štiri kraje v južni Norveški. S seboj je vozil večje število učenjakov, pesnikov, umetnikov in — nekaj najpridnejših dijakov. Nemški cesar je pač originalen mož. Vsak dan so mu morali gostje predavati o zna-

nosti in umetnosti, potem je pa sam razpravljajal z njimi o važnejših vprašanjih. Čital sem v časopisih, da je v nedeljo sam „opravil službo božjo“ na ladji. Vprašal sem Pruse, kaj to pomeni, pa so mi odgo-vorili, da Viljem večkrat sam pridiguje svojemu spremstvu in da je izdal že dve knjigi lastnih pridig!

Ko smo sedeli pri večerji, se prične Blücher po-mikati iz pristanišča. Komaj smo se nasitili, že se raznese novica: „Cesar prihaja!“ Hiteli smo na krov; v daljavi smo zagledali veliko ladjo, ki se nam je bližala prav hitro. Malokdo se je zmenil za izginja-joči Bergen in za lepo okolico, vse je zrla na pri-hajajočo belo cesarjevo jahto „Hohenzollern“. Po-nosno je plapolala na njej z zlatom vezena cesarska zastava. Na poveljniškem mostu je stala belo oble-čena postava — cesar Viljem, za njim še par nje-govih najozjajih prijateljev. Ko nas je zagledal, nam

RIBJI TRG V BERGENU

je z robcem mahal v pozdrav, beli mornarji pa so stali v dolgih ravnih vrstah. Blücherjeva godba je zasvirala cesarsko pesem, nemški potniki so pa navdušeno klicali: Hura! Jahta je vozila kakih 200 m od nas. Za njo je hitela istotako bela bojna ladja in pa črna torpedovka. Četrť ure pozneje se začuje iz Bergena hudo streljanje s topovi in še dobro uro kasneje so nam čez otoke žareli kresovi, ki so jih Bergenci žgali na svojih hribih.

Norvežani so zelo vneti za nemškega cesarja, ki jim je storil že marsikaj dobrega, n. pr. ob stra-hovitem požaru v Aalesundu, dasi so sami največji demokrati. Že l. 1821. so sprejeli postavo, da kralj ne sme več imenovati novih plemenitašev; stare plemenite rodovine — bilo jih je takrat še 15 — naj obdrže svoje plemstvo, dokler ne izumrjejo. V Norvegiji vladajo kmetje in delavci; po najnovejši postavi imajo tudi ženske volivno pravico. Vse tri nordske države so zelo demokratične, predvsem pa Danci. V Kodanju sedi v mestnem svetu tudi pet